

COMITETUL DE MONITORIZARE A PROGRAMULUI REGIONAL SUD-EST

DECIZIA nr. 4 din 20.06.2023

**privind aprobarea Criteriilor de eligibilitate și selecție aplicabile Priorității 2 - O regiune cu localități prietenoase cu mediul, Obiectivul Specific 2.1 - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, Acțiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale în funcție de potențialul de reducere a consumului, respectiv reducerea emisiilor de carbon, inclusiv consolidarea acestora în funcție de riscurile identificate (inclusiv seismice)
Operațiunea A Sprijinirea eficienței energetice în clădiri rezidențiale**

În temeiul prevederilor art 38-40 din Regulamentul (UE) 2021/1060 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune, Fondul pentru o Tranziție Justă și Fondul European pentru Afaceri Maritime, Pescuit și Acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru Azil, Migrație și Integrare, Fondului pentru Securitate Internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru Managementul Frontierelor și Politică de Vize

Comitetul de monitorizare a Programului Regional Sud-Est adoptă prezenta decizie:

Art. 1. Se aprobă Criteriile de eligibilitate și selecție aplicabile Priorității 2 - O regiune cu localități prietenoase cu mediul, Obiectivul Specific 2.1 - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, Acțiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale în funcție de potențialul de reducere a consumului, respectiv reducerea emisiilor de carbon, inclusiv consolidarea acestora în funcție de riscurile identificate (inclusiv seismice), Operațiunea A Sprijinirea eficienței energetice în clădiri rezidențiale.

Art. 2. Detalierea criteriilor de eligibilitate și selecție este cuprinsă în Anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

Luminita MIHAILOV
Director general ADR SE
PRESEDINTE CM PR SE

PROGRAMUL REGIONAL SUD-EST 2021-2027

Obiectiv de politică 2 - O Europă mai verde, rezilientă cu emisii reduse de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor precum și a unei mobilități urbane durabile

Prioritatea 2 - O regiune cu localități prietenoase cu mediul

Obiectiv Specific 2.1 - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Actiunea 2.1 Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice (inclusiv a celor cu statut de monument istoric) și a clădirilor rezidențiale în funcție de potențialul de reducere a consumului, respectiv reducerea emisiilor de carbon, inclusiv consolidarea acestora în funcție de riscurile identificate (inclusiv seismice)

Operațiunea A Sprijinirea eficienței energetice în clădiri rezidențiale

Eligibilitatea solicitanților

- **Forma de constituire a solicitantului** - Unitate administrativ-teritorială din mediul urban, din cadrul regiunii de dezvoltare Sud-Est, definită conform OUG 57/2019, cu modificările și completările ulterioare.
- **Solicitantul și reprezentantul legal care își exercita atribuțiile de drept îndeplinesc condițiile de eligibilitate, respectiv nu se încadrează în situațiile de excludere (la depunerea cererii de finanțare și în etapa contractuală) prezentate în Declarația unică**
- **Solicitantul asigură contribuția financiară la proiect, respectiv:**
  - contribuția proprie din valoarea totală eligibilă a investiției, suma cheltuielilor eligibile incluse în proiect;
  - finanțarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, dacă acestea există;
  - resursele financiare necesare implementării optime a proiectului, în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile din instrumente structurale.
- **Solicitantul dovedește că poate să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/20216**

Solicitantul trebuie să:

- verifice respectarea de către asociația/iile de proprietari a obligației de întreținere a infrastructurii create/ reabilitate/ amenajate/ modernizate/ extinse;
- mențină investiția realizată;
- nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

Notă! Prin perioada de durabilitate a proiectului se înțelege perioada de menținere obligatorie a investiției după finalizarea implementării proiectului (minimum 5 ani de la efectuarea plății finale). Prin perioada de implementare a proiectului se înțelege perioada în care se finalizează toate activitățile aferente proiectului.

Eligibilitatea proiectului/activităților

- **Componenta și activitățile sale se încadrează în obiectivul specific aferent Priorității de investiții 2, Operațiunea A, Sprijinirea eficienței energetice în clădiri rezidențiale, și în cadrul acțiunilor specifice sprijinite**

Activități eligibile

Activitățile sprijinite în cadrul acestei operațiuni vizează:

- I. **Acțiuni de creștere a eficienței energetice în clădirile rezidențiale;**
- II. **Acțiuni auxiliare care contribuie la implementarea componentei din cadrul proiectului pentru care se solicită finanțare.**

I. Acțiuni de creștere a eficienței energetice includ lucrări de intervenție/activități aferente investiției de bază

i. Lucrările de construcții și instalații pot cuprinde:

- A. Lucrări de reabilitare termică a elementelor de anvelopă;
- B. Lucrări de reabilitare termică a sistemului de încălzire/ a sistemului de furnizare a apei calde de consum;
- C. Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile;
- D. Alte activități suplimentare care conduc la îndeplinirea obiectivelor componente

FEDR nu oferă sprijin pentru investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând:

(i) investițiile în înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi, și anume cărbune, turbă, lignit, șisturi bituminoase, cu sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaz, în scopul:

— de a optimiza sistemele de încălzire și răcire centralizată pentru a le aduce la stadiul de „sisteme eficiente de termoficare și răcire centralizată”, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 41 din Directiva 2012/27/UE;

— de a optimiza centralele de producere combinată a energiei electrice și a energiei termice pentru a le aduce la stadiul de „cogenerare de înaltă eficiență”, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 34 din Directiva 2012/27/UE;

— de a investi în cazane și sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaze naturale pentru locuințe și clădiri, care înlocuiesc instalațiile pe bază de cărbune, turbă, lignit sau șisturi bituminoase;

(ii) investițiile în extinderea și schimbarea destinației, conversia sau modernizarea rețelelor de transport și distribuție a gazelor, cu condiția ca aceste investiții să pregătească rețelele pentru adăugarea în sistem a gazelor din surse regenerabile și a gazelor cu emisii reduse de carbon, cum ar fi hidrogenul, biometanul și gazul de sinteză, și să permită înlocuirea instalațiilor de combustibili fosili solizi.

Pentru a fi eligibilă, o componentă trebuie să propună obligatoriu lucrări de intervenție/activități din cadrul măsurilor de tip I.i, categoria A, însoțite, după caz, de lucrări de intervenție/activități din celelalte categorii aferente măsurilor de tip I sau din cadrul măsurilor de tip II, menționate mai sus, în funcție de măsurile propuse prin auditul energetic.

A. Lucrările de reabilitare termică a elementelor de anvelopă pot cuprinde:

- a. izolarea termică a fațadei – parte vitrată, prin înlocuirea tâmplăriei exterioare existente/ geamului, inclusiv a celei aferente accesului în blocul de locuințe, cu tâmplărie termoizolantă pentru îmbunătățirea performanței energetice a părții vitrate, tâmplărie dotată cu dispozitive/fante/grile pentru aerisirea controlată a spațiilor ocupate și evitarea apariției condensului pe elementele de anvelopă;

- b. izolarea termică a fațadei – parte opacă, inclusiv termo-hidroizolarea terasei (hidroizolarea terasei nu este eligibilă fără termoizolarea acesteia), respectiv termoizolarea planșeului peste ultimul nivel în cazul existenței șarpantei, cu sisteme termoizolante, reabilitarea șarpantei în cazul podurilor neîncălzite; înlocuirea sistemului de învelitoare cu o soluție alternativă, în măsura în care este justificată printr-o performanță termică superioară, care ar contribui la creșterea performanței energetice a blocului (îmbunătățirea izolării și inerției termice);
- c. închiderea balcoanelor și/sau a logiilor cu tâmplărie termoizolantă, inclusiv izolarea termică a parapetilor, cu respectarea prevederilor legale (înlocuirea parapetilor la balcoane, acolo unde din construcția blocului parapetii nu sunt realizați tehnic astfel încât să poată susține o închidere de balcon cu tâmplărie performantă energetic - ex. înlocuirea parapetilor din sticlă/metal cu parapeti din zidărie);
- d. izolarea termică a planșeului peste subsol, în cazul în care prin proiectarea blocului sunt prevăzute apartamente la parter;
- e. izolarea termică a planșeelor sau a pereților care formează anvelopa clădirii ce delimitează spațiul încălzit de alte spații comune neîncălzite;
- f. alte lucrări de protejare a termoizolației sau lucrări care crează suport pentru termoizolație.

B. Lucrările de reabilitare termică a sistemului de încălzire/ sistemului de furnizare a apei calde de consum pot cuprinde:

- a. repararea/înlocuirea instalației de distribuție între punctul de racord și planșeul peste subsol/canal termic, inclusiv izolarea termică a acesteia, în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă, precum și montarea robinetelor cu cap termostatic la radiatoare și a robinetelor de presiune diferențială la baza coloanelor de încălzire în scopul creșterii eficienței sistemului de încălzire prin autoreglarea termohidraulică a rețelei;
- b. repararea/înlocuirea cazanului și/sau arzătorului din centrala termică de bloc/scară, repararea/înlocuirea a centralei termice de bloc/scară, în scopul creșterii randamentului și al reducerii emisiilor de CO₂;
- c. repararea/înlocuirea/realizarea instalației de distribuție a agentului termic pentru încălzire și apă caldă menajeră din condominiu, inclusiv folosind contorizarea individuală prin soluția distribuției “pe orizontală”;
- d. reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic - încălzire și apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuințe, include montarea de robinete cu cap termostatic la radiatoare și izolarea conductelor din subsol/canal termic în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă.

C. Instalarea, după caz, a unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile cu excepția biomasei - panouri solare termice, panouri solare electrice, pompe de căldură/centrale termice, inclusiv achiziționarea acestora și a echipamentelor care să asigure stocarea energiei în vederea utilizării ulterioare pentru obiectivul de investiție realizat prin proiect, în scopul reducerii consumurilor energetice din surse convenționale și a emisiilor de gaze cu efect de seră, etc.

Notă! Sistemele de producere a energiei utilizând surse regenerabile pot fi montate, conform soluției tehnice, pe clădire sau în apropierea acesteia, cu condiția ca acestea să se afle pe imobilul (teren sau clădire) pentru care solicitantul deține un drept solicitat de ghid.

D. Alte activități suplimentare care conduc la îndeplinirea obiectivelor componente pot cuprinde:

- a. procurarea/montarea echipamentelor de măsurare individuală a consumurilor de energie pentru încălzire și apă caldă de consum ;
- b. lucrări de înlocuire a lifturilor sau lucrări de modernizare a lifturilor prin înlocuirea mecanismelor de acționare electrică a ascensoarelor de persoane, precum și lucrări de reparare/înlocuire a componentelor mecanice, a cabinei/ușilor de acces, a sistemului de tracțiune, cutiilor de comandă, trolilor, după caz, conform măsurilor prevăzute în raportul tehnic de specialitate;
- c. reabilitarea/modernizarea instalației de iluminat prin înlocuirea circuitelor de iluminat deteriorate sau subdimensionate în părțile comune - scări, subsol, etc. (inclusiv montarea paratrăsnetelor); înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, aferente părților comune ale blocului de locuințe; instalarea de corpuri de iluminat cu senzori de mișcare/prezență, în spațiile comune ale blocului de locuințe, acolo unde acestea se impun pentru economia de energie.
- d. implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice: achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice/gazelor naturale;
- e. cheltuieli aferente înlocuirii tâmplăriei interioare (uși de acces și ferestre) către spațiile neîncalzite sau insuficient încălzite (de ex. usa de acces care face legătura între spațiul de pe casa scării și boxa/spații tehnice, usa/trapa care face legătura între parter și subsolul tehnic, tamplăria (ferestrele) de pe casa scării către uscător, tamplăria (ferestrele) de pe casa scării cu legătura către podul/acoperișul scării , cu rol de luminator).

ii. Dotările (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări, active necorporale) pot cuprinde:

- a. achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv montajul utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora;
- b. achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor și a echipamentelor de transport tehnologic;
- c. procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe și/sau a obiectelor de inventar, sunt necesare implementării proiectului și respectă prevederile contractului de finanțare, inclusiv sistemele inteligente de umbră de tip obloane, jaluzele, rulouri cu reglare manuală sau automată;
- d. achiziționarea activelor necorporale: drepturi referitoare la brevete, licențe, know-how sau cunoștințe tehnice ne brevetate.

II. Acțiunile auxiliare care contribuie la implementarea proiectului pentru care se solicită finanțare

Acestea sunt necesare pentru implementarea investiției de bază privind îmbunătățirea eficienței energetice (valoare eligibilă în limita a 15% din valoarea eligibilă a cheltuielilor aferente cap.1, cap.2, cap.4 (punctele 4.1 – 4.6) și cap. 5 (punctul 5.1.1) din bugetul cererii de finanțare):

- a. repararea elementelor de construcție ale fațadei care prezintă potențial pericol de desprindere și/sau afectează funcționalitatea blocului de locuințe;
- b. repararea acoperișului tip terasă/șarpantă, inclusiv repararea sistemului de colectare a apelor meteorice de la nivelul terasei, respectiv a sistemului de colectare și evacuare a apelor meteorice la nivelul învelitoarei tip șarpantă;
- c. demontarea instalațiilor și a echipamentelor montate aparent pe fațadele/terasa blocului de locuințe, precum și montarea/remontarea acestora după efectuarea lucrărilor de intervenție;
- d. repararea/refacerea canalelor de ventilație din apartamente în scopul menținerii/realizării ventilării naturale a spațiilor ocupate;
- e. repararea trotuarelor de protecție, în scopul eliminării infiltrațiilor la infrastructura blocului de locuințe;
- f. repararea/înlocuirea instalației de distribuție a apei reci și/sau a colectoarelor de canalizare menajeră și/sau pluvială din subsolul blocului de locuințe până la căminul de branșament/de racord, după caz;
- g. măsuri de reparații/consolidare a clădirii, acolo unde este cazul (lucrările de reparații/consolidare nu vizează intervenții anterioare neautorizate);
- h. crearea de facilități / adaptarea infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități (de ex rampe de acces) și alte măsuri suplimentare de dezvoltare durabilă;
- i. refacerea finisajelor interioare aferente spațiilor comune din bloc (casa scării);
- j. realizarea lucrărilor de branșare /rebranșare a blocului de locuințe/apartamentului la sistemul centralizat de producere și furnizare a energiei termice.
- k. procurarea și montarea lifturilor în cadrul unui bloc prevăzut din proiectare cu lifturi, care are casa liftului, dar care nu are montate lifturile respective;

Toate acțiunile de tip I trebuie să fie fundamentate, după caz, în raportul de expertiză tehnică și/sau raportul de audit energetic, apoi se detaliază în DALI / proiectul tehnic.

Beneficiarul se obligă să verifice respectarea de către asociația/iile de proprietari a obligației de întreținere a infrastructurii reabilitate/ modernizate, pe perioada de durabilitate, conform Declarației unice.

Aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare.

- **Blocul are lucrările finalizate din punct de vedere fizic înainte de anul 2000**

Astfel, se va prezenta un extras al cărții tehnice a imobilului, fișa tehnică a imobilului, procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor sau orice alt document justificativ din care să

rezulte faptul că blocul a fost construit (execuția lucrărilor terminată) în perioada anterior menționată.

În cazul lipsei acestor documente, Cartea tehnică ar putea fi reconstituită în conformitate cu HG 273/1994 privind aprobarea Regulamentului de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora și în baza unei expertize tehnice și/sau a altor documente existente (proiect, etc.) aflate în posesia beneficiarului sau identificate în arhivă (la proiectant, la Solicitant sau în Arhivele Statului) din care să rezulte faptul că lucrările au fost finalizate din punct de vedere fizic înainte de anul 2000.

În cazul în care documentele principale care dovedesc îndeplinirea criteriului, menționate mai sus (extras al cărții tehnice a imobilului, fișa tehnică a imobilului, procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor) nu pot fi depuse, se poate accepta ca document justificativ din care rezultă faptul că blocul a fost construit (execuția lucrărilor terminată) în perioada anterior menționată și Expertiza tehnică a blocului de locuințe, realizată pentru analiza structurii de rezistență a blocului de locuințe din punctul de vedere al asigurării cerinței esențiale "rezistența mecanică și stabilitate", asumată de expertul tehnic, dacă din conținutul acesteia reies informațiile solicitate.

- **cerere de finanțare poate include un număr maxim de 5 blocuri, fiecare dintre acestea constituind o „componentă”**

Un solicitant care se încadrează în condițiile de eligibilitate prevăzute în prezentul ghid poate depune mai multe cereri de finanțare, conform regulilor detaliate în cadrul acestui ghid.

Fiecare bloc inclus în cererea de finanțare constituie o „componentă” în cadrul proiectului. Dacă un bloc de locuințe are mai multe scări sau tronsoane, având una sau mai multe Asociații de proprietari, toate acestea vor trebui să facă parte dintr-o singură componentă, în vederea asigurării unei soluții tehnice unitare pe întreaga construcție, inclusiv din punct de vedere al aspectului și cromaticii anvelopei blocului. În anumite situații particulare, justificate, dacă blocurile/tronsoanele/scările pot fi delimitate din punct de vedere structural, conform expertizei tehnice, acestea pot fi considerate clădiri distincte. Această delimitare nu se aplică în cazul clădirilor delimitate doar prin rost de dilatare.

Prin prezentele apeluri de proiecte nu se finanțează:

- blocurile de locuințe expertizate tehnic și încadrate în clasa I sau II de risc seismic prin raport de expertiză tehnică, la care nu s-au executat sau se află în curs de execuție lucrări de intervenție pentru creșterea nivelului de siguranță la acțiuni seismice a construcției existente.
- blocurile de locuințe clasate/ în curs de clasare ca monumente istorice;
- blocurile de locuințe cu destinație spațiu de locuit aflate exclusiv în proprietatea unui Solicitant.

- **Încadrarea valorii totale eligibile a cererii de finanțare în limitele valorilor minime și maxime eligibile**

Valoare minimă eligibilă: 150.000 euro

Valoare maximă eligibilă: 5.000.000 euro

- **Perioada de implementare a activităților proiectului nu depășește 31 decembrie 2029**

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului.

Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021—2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, una dintre condițiile de eligibilitate a cheltuielilor se referă la angajarea și plata cheltuielilor în condițiile legii între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare.

Perioada de implementare a proiectului nu va include perioada de procesarea a cererii de rambursare finale și efectuarea plății aferente acesteia.

- **Regimul minim de înălțime al blocului este P+2 ;**
- **Proiectul finanțat nu trebuie să fie încheiat sau implementat integral (sa nu fie realizata recepția la terminarea lucrărilor) înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul PR SE 2021-2027, indiferent dacă toate plățile aferente au fost realizate sau nu de către beneficiar. (art. 63, al. 6 din Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021**

Nu sunt eligibile investițiile care au fost finalizate din punct de vedere fizic (de exemplu a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor) până la momentul depunerii cererii de finanțare. Contractele de achiziție publică trebuie să fi fost încheiate după data de 01.01.2021, în caz contrar cheltuielile aferente acestora nu sunt eligibile.

Recepția la terminarea lucrărilor poate fi făcută și în perioada cuprinsă între data depunerii cererii de finanțare și data semnării contractului de finanțare, în condițiile respectării prevederilor Regulamentului (UE) Parlamentului European și al Consiliului nr. 2021/1060, mai sus-menționate, și în măsura în care amânarea recepției s-a făcut cu respectarea prevederilor contractului de lucrări și a legislației specifice în domeniul recepției lucrărilor de construcții (Regulamentul din 14 iunie 1994 de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 273/1994, cu modificările și completările ulterioare).

Se va evita situația în care, deși recepția la terminarea lucrărilor nu a fost realizată, investiția să fie finalizată. Tergiversarea efectuării recepției la terminarea lucrărilor numai pentru a asigura încadrarea în condițiile prezentelor apeluri de proiecte va conduce la respingerea cererii de finanțare depuse.

Recepția la terminarea lucrărilor nu trebuie amânată în afara termenului contractual și/sau legal în scopul încadrării în condițiile de eligibilitate prevăzute de Ghidul specific, fapt care poate conduce la încălcarea prevederilor reglementate prin Regulamentul (UE) nr.2021/1060,

a legislației naționale în domeniul lucrărilor de construcție, precum și a principiului tratamentului egal și nediscriminatoriu în raport cu solicitanții de finanțare.

După data emiterii Ordinului de începere a lucrărilor, lucrările de intervenție/activitățile nu au beneficiat de fonduri publice din alte surse de finanțare, exceptând pe cele din fonduri proprii aferente contractului de lucrări ce face obiectul proiectului. Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

- **Referitor la clădirea (componenta) propusă prin prezenta cerere de finanțare, respectiv finanțarea pentru aceleași lucrări de intervenție/activități aferente operațiunii care sunt realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiasi segment de infrastructură, altele decât cele ale solicitantului - aceasta nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani* și nu beneficiază/ nu va beneficia de fonduri publice din alte surse de finanțare.**

* a se vedea mai jos modalitatea de calcul a celor 5 ani in functie de specificul proiectului, cu/fara lucrari incepute

Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților care au beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani/care beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare și a lucrărilor de intervenție/activităților aferente operațiunii, propuse prin proiect.

- *Pentru proiectele fără lucrări începute*

În această situație, în ultimii 5 ani de dinainte de data depunerii Cererii de Finanțare, clădirea propusă nu a mai beneficiat de finanțare publică pentru aceleași lucrări de intervenție/activități aferente operațiunii, care sunt realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiasi segment de infrastructură, și nu s-a aflat în perioada de garanție pentru lucrările de intervenție/activitățile enumerate anterior. Așadar, solicitantul se va asigura, dacă este cazul, că s-a realizat recepția finală în cazul acelorași lucrări de intervenție/activități realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiasi segment de infrastructură ca cele propuse prin proiect, înainte de începerea perioadei celor 5 ani.

- *Pentru proiectele cu lucrări începute*

În această situație, în ultimii 5 ani înainte de data emiterii Ordinului de începere a contractului de lucrări (emis obligatoriu după data de 1 ianuarie 2021), clădirea propusă nu a mai beneficiat de finanțare publică pentru aceleași lucrări de intervenție/activități aferente operațiunii, care sunt realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiasi segment de infrastructură, și nu s-a aflat în perioada de garanție pentru lucrările de intervenție/activitățile enumerate anterior.

După data emiterii Ordinului de începere a lucrărilor, lucrările de intervenție/activitățile nu au beneficiat de fonduri publice din alte surse de finanțare, altele decât cele ale solicitantului. De asemenea, proiectul propus nu beneficiază în prezent de fonduri publice din alte surse de finanțare, altele decât cele ale solicitantului.

- **Blocul de locuințe expertizat tehnic, conform reglementărilor tehnice în vigoare, nu este încadrat, prin raport de expertiză tehnică, în clasa I de risc seismic, respectiv clădire cu risc ridicat de prăbușire, sau în clasa II de risc seismic, respectiv clădire care sub efectul cutremurului poate suferi degradări structurale majore.**

Pentru a fi eligibilă, o clădire trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: să nu se încadreze în clasa I de risc seismic, să nu se încadreze în clasa II de risc seismic și – dacă e cazul - să aibă finalizate lucrările de consolidare antisismică la data depunerii proiectului. Sunt eligibile acțiunile care vizează consolidarea clădirilor rezidențiale, pentru acele clădiri care nu se încadrează în clasele de risc seismic I sau II.

- **Intervențiile de creștere a eficienței energetice propuse pentru componentă (bloc) conduc la o reducere a consumului de energie primară și a emisiilor de CO₂, pentru ambele mai mult sau egal cu 40% în comparație cu starea de pre-renovare**

Din Raportul de audit energetic, care cuprinde fișa de analiză termică și energetică, expertiza energetică, certificatul de performanță energetică, măsuri recomandate și analiza tehnico-economică a acestora, rezultă prin intervențiile propuse o reducere a consumului de energie primară precum și a emisiilor de CO₂, mai mare sau egal cu 40%, în comparație cu starea de pre-renovare;

- Nu sunt eligibile clădirile care după reabilitare propun o reducere a consumului de energie primară, respectiv a emisiilor de CO₂ sub pragul de 40% comparativ cu starea de pre-renovare;
- Se acordă prioritate la finanțare blocurilor care prin măsurile propuse conduc la o renovare profundată (deep renovation).

- **Intervențiile propuse pentru componentă (bloc) conduc la o reducere a consumului anual specific de energie finală pentru încălzire de cel puțin 50% față de consumul anual specific de energie pentru încălzire înainte de renovare**

Se vor avea în vedere informațiile prezentate în Raportul de audit energetic, care cuprinde fișa de analiză termică și energetică, expertiza energetică, certificatul de performanță energetică. Aspectele se corelează cu informațiile completate în documentația tehnico-economică și Cererea de finanțare.

- **Proiectul nu vizează doar o unitate de clădire (o zonă/ o parte a clădirii, un etaj sau mai multe etaje din blocul de locuințe)**

Componenta va cuprinde întreaga clădire. Auditul energetic se va realiza pentru întreaga clădire, cu fundamentarea corespunzătoare a soluției tehnice în cadrul documentației tehnico-economice, și nu se va realiza doar pentru o unitate de clădire.

Soluția tehnică propusă prin raportul de audit energetic la nivelul întregii clădiri va ține cont de eventualele lucrări de intervenție/activități care au fost deja realizate asupra clădirii și va propune măsuri corespunzătoare de creștere a eficienței energetice, luând în calcul situațiile particulare aplicabile.

- **Blocul de locuințe nu este clasat/ în curs de clasare ca monument istoric.**

Blocul de locuințe nu este inclus pe lista patrimoniului cultural mondial (Hotărârea Guvernului nr.493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial, anexa 1), lista patrimoniului cultural național sau lista patrimoniului cultural local din mediul urban (Ordinul nr. 2828 din 24 decembrie 2015, emis de ministrul culturii, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor

nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările ulterioare). Nu s-a demarat și, respectiv, nu se va solicita - pe întreg procesul de evaluare, selecție și contractare-demararea procedurii de includere a blocului pe lista patrimoniului cultural mondial, lista patrimoniului cultural național sau lista patrimoniului cultural local din mediul urban.

Aspectele sunt asumate prin Declarația unică.

Dacă blocul de locuințe este amplasat în centrul istoric al localității, într-o zonă de protecție a monumentelor istorice și/sau într-o zonă construită protejată aprobată potrivit legii, lucrările de intervenție pentru creșterea performanței energetice a blocului de locuințe sunt avizate în prealabil, din punct de vedere estetic și arhitectural, de către Ministerul Culturii sau structurile deconcentrate ale acestuia, în condițiile legii.

- **Proiectul respectă principiile privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, gen, nediscriminarea și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități**

În procesul de pregătire, contractare, implementare și valabilitate a contractului de finanțare, solicitantul a respectat și va respecta:

- legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități;
- legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului și eficienței energetice;
- Carta drepturilor fundamentale;
- Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Egalitatea de șanse, de gen, nediscriminare și accesibilitate:

a) Proiectul implementează măsuri în ceea ce privește egalitatea de șanse, nediscriminarea conform legislației naționale în vigoare în corelare cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

b) Proiectul prevede măsuri de accesibilizare a infrastructurii pentru persoanele cu handicap, în conformitate cu prevederile Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (art. 9).

Dezvoltare durabilă și eficiență energetică:

Proiectul prevede măsuri care conduc la respectarea cerințelor privind protecția mediului pentru promovarea dezvoltării durabile, care se referă la utilizarea surselor de energie curată, economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor, prevenirea și controlul poluării asupra aerului, apei, solului, protecția resurselor de apă, protecția și conservarea biodiversității.

În cadrul Declarației unice, solicitantul declară că va respecta obligațiile prevăzute în legislația comunitară și națională în domeniul dezvoltării durabile, egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și alte acțiuni suplimentare (dacă este cazul).

- **Proiectul integrează măsuri de adaptare la schimbările climatice și – dacă este cazul - măsuri de atenuare (compensare), respectând Orientările tehnice ale Comisiei Europene referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice**

Solicitantul își va asuma respectarea acestor aspecte în Declarația unică și va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice, având în vedere informațiile cuprinse în Secțiunea 3.16 principii orizontale din prezentul ghid și Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsuri de *adaptare* a schimbărilor climatice și – dacă este cazul - măsuri *atenuare (compensare)* de la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Aceasta presupune:

- În etapa analizei de opțiuni* - integrarea în analiza și decizia asupra opțiunii preferate (pe lângă considerentele tehnice, economice, de mediu, etc.) și considerentele legate de impactul opțiunilor din punctul de vedere al atenuării și vulnerabilității față de schimbările climatice;
- În etapa detalierii/proiectării opțiunii preferate* – integrarea măsurilor adecvate pentru adaptarea și atenuarea (în măsura în care este necesară) la schimbările climatice.

Solicitantul de finanțare va avea în vedere Metodologia privind abordarea DNSH (principiul “a nu aduce prejudicii semnificative”) și imunizarea la schimbările climatice în cadrul PR Sud - Est 2021-2027 (Anexa 11).

Documentațiile tehnico economice trebuie să aibă integrate aspecte privind imunizarea la schimbările climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01).

- **Proiectul include măsurile de comunicare și vizibilitate, conform cerințelor din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepțiile stabilite prin HG 873/2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021 - 2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă.**

Criterii de selecție

Secțiunea I

1. Contribuția proiectului la realizarea OS 2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (67 puncte), care include următoarele sub-criterii:

1.1. Reducerea consumului anual de energie primară (kWh/an) (12 puncte)

Se vor puncta suplimentar proiectele care prevăd măsuri de intervenție ce conduc la o reducere a consumului anual de energie primară $\geq 60\%$ față de consumul inițial.

1.2. Scăderea anuală a emisiilor echivalent CO₂ (kgCO₂/m²/an) (12 puncte)

Se vor puncta suplimentar proiectele care prevăd măsuri de intervenție ce conduc la o scădere a emisiilor echivalent CO₂ ≥ 60% față de emisiile initiale.

1.3. Numărul gospodăriilor cu o clasificare mai bună a consumului de energie (5 puncte)

Se vor puncta suplimentar proiectele care prevăd măsuri de intervenție ce conduc la o clasificare mai bună din punct de vedere al consumului de energie a unui număr ≥ 50 de gospodării.

1.4. Numărul gospodăriilor care aparțin unor proprietari care se încadrează în categoria consumatorilor vulnerabili de energie (13 puncte)

Se vor puncta suplimentar proiectele pentru care ≥ 60% din proprietari se încadrează în categoria consumatorilor vulnerabili de energie conform Legii nr. 226/2021, cu modificările și completările ulterioare

1.5. Îmbunătățirea sistemului de încălzire al clădirii (% din numărul de gospodării din clădire racordate la sistemul de încălzire al clădirii) (4 puncte)

Se vor puncta suplimentar proiectele care după implementarea proiectului se vizează o clădire conectată la rețeaua de termoficare în procent de 70% - ≤ 100%.

1.6. Instalarea sistemelor de management energetic integrat (BMS) (4 puncte)

Se vor puncta proiectele care includ sisteme de management energetic integrat (BMS).

1.7. Îmbunătățirea clasei de performanță energetică a clădirii (5 puncte)

Se vor puncta suplimentar proiectele care prevăd măsuri de intervenție ce conduc la îmbunătățirea clasei de performanță cu 3 clase energetice.

1.8. Complementaritatea cu alte investiții propuse/realizate prin PR Sud-Est 2021-2027/alte surse,

programe de finanțare; integrarea cooperării la nivel de proiect (4 puncte)

- Proiectul este complementar cu alte proiecte din următoarele domenii: îmbunătățire eficientă energetică, creare/extindere spații verzi, regenerare urbană, mobilitate urbană (zone pietonale, piste de biciclete etc.), în același areal al zonei de intervenție, la o distanță de maximum 500 m (cu excepția investițiilor care vizează instalarea de stații de alimentare/reîncărcare electrică).

- Proiectul este complementar cu proiecte ce vizează producerea energiei din surse regenerabile de energie, pentru arealul zonei de intervenție (cu excepția investițiilor care vizează instalarea de stații de alimentare/ reîncărcare electrică).

1.9. Costul investiției raportat la reducerea consumului de energie primară (lei investiți pe 1 kWh/an de reducere a consumului de energie primară) (8 puncte)

Se vor puncta suplimentar proiectele pentru care costul investiției raportat la reducerea consumului de energie primară (lei investiți pe 1 kWh/an de reducere a consumului de energie primară) este mai mic de 2,86 lei la 1 kWh/an reducere a consumului de energie primară.

2. Gradul de pregătire/maturitate al proiectului (18 puncte)

Se va acorda punctaj suplimentar proiectelor mature, respectiv proiectelor cu posibilitatea de emitere a Ordinului de începere a lucrărilor (procedura de achiziție finalizată cu contract de lucrări adjudecat sau contract de lucrări semnat).

3. Contribuția proiectului la teme orizontale (8 puncte)

- Soluția propusă promovează principiul "Nature Base solutions - NBS" (promovarea unor soluții care sunt inspirate și susținute de natură, care sunt eficiente din punct de vedere al costurilor și care oferă simultan beneficii de mediu, sociale și economice și ajută la creșterea rezilienței, promovarea unor ecosisteme sănătoase, a infrastructurii verzi și a soluțiilor bazate pe natură);
- Proiectul prevede instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile de energie, echipamente care au durată mare de durabilitate și potențial mare de reparare și de reciclare;
- Proiectul prevede achiziții verzi;
- Proiectul prevede măsuri încadrate în categoria măsurilor suplimentare conform Anexei 11 la ghid Metodologia privind imunizarea și abordarea DNSH.

Secțiunea II (Notarea cu 0 a unui criteriu/subcriteriu duce la respingerea proiectului)

4. Calitatea documentației tehnico-economice (0/1)

Documentația tehnică (SF/DALI sau PT) este conformă (conform Grilei de verificare a documentației tehnice aplicabile în funcție de documentația tehnică depusă).

5. Bugetul proiectului (0/3)

- Costurile sunt realiste (corect estimate), suficiente și necesare pentru implementarea proiectului (Costurile pe unitatea de resurse utilizate sunt realiste și justificate de către solicitant prin citarea unor surse independente și verificabile (statistici oficiale, prețuri standard etc.) sau prin rezultatele unei cercetări de piață efectuate de solicitant).
- Bugetul (Anexa 13) este complet și corelat cu activitățile prevăzute, cu resursele materiale implicate în realizarea proiectului, adică: nu există mențiuni în secțiunile privind activitățile, resursele și rezultatele anticipate din cererea de finanțare care nu au acoperire într-un subcapitol bugetar/linie bugetară; de asemenea, nu există subcapitol bugetar / linie bugetară fără corespondență în secțiunile privind activitățile, resursele și rezultatele.
- Cheltuielile au fost corect încadrate în categoria celor eligibile sau neeligibile, iar pragurile pentru anumite cheltuieli au fost respectate conform Ghidului solicitantului. Bugetul este corelat cu devizul general și devizele pe obiecte. Există corelare între buget și sursele de finanțare. Lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /neeligibile (dacă este cazul), este corelată cu costurile cuprinse în cadrul liniilor bugetare. Toate elementele cuprinse în lista de lucrări/servicii/echipamente sunt clar identificate și detaliate. Achiziționarea lucrărilor/serviciilor/echipamentelor prevăzute în proiect este necesară și oportună, conform obiectivelor proiectului.

6. Capacitatea operațională a solicitantului și sustenabilitatea investiției (0/2)

- Solicitantul dovedește capacitatea de a asigura menținerea, întreținerea, funcționarea și exploatarea investiției după încheierea proiectului și încetarea finanțării nerambursabile, pe toată durata de valabilitate a contractului de finanțare și după expirarea valabilității acestuia și identifică toate aspectele aferente sustenabilității

proiectului referitoare la sustenabilitatea instituțională (structura funcțională destinată managementului), operațională (planul de mentenanță cu lucrările specifice) și financiară. Solicitantul are o strategie clară pentru monitorizarea implementării proiectului, există o clară repartizare a sarcinilor în acest sens, proceduri și un calendar al activităților de monitorizare.

- Solicitantul identifică și detaliază posibilele riscuri în implementarea proiectului iar mecanismele de gestionare sunt clar definite și corespunzătoare. Obiectivele proiectului sunt clare și pot fi atinse în perspectiva realizării proiectului. Activitățile proiectului sunt clar identificate și detaliate și strâns corelate în cadrul calendarului de realizare, cu atribuțiile membrilor echipei de proiect și cu planificarea achizițiilor publice. Planificarea activităților (claritatea și fezabilitatea planului de acțiune al proiectului) este logică și fezabilă din perspectiva realizării acesteia. Rezultatele proiectului și indicatorii de realizare sunt corelați cu activitățile și țintele stabilite și sunt fezabile. Rezultatele sunt formulate în termeni cuantificabili, măsurabili și verificabili.

7. Respectarea principiilor orizontale privind promovarea dezvoltării durabile, a egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități (conformarea cu prevederile legale) (0/1)

Proiectul cuprinde măsuri privind:

- Promovarea dezvoltării durabile;
- Promovarea egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități;
- Măsuri privind respectarea principiului DNSH ("Do not significant harm" - "A nu prejudicia în mod semnificativ").